

Az anyavállalkozókat kérdezik

Kibővíti Nő. Élet. Erő projektjét az UKKSZ

• Ki az anyavállalkozó? Mivel foglalkozik? Egyebek mellett erre keresi a választ az Udvarhelyszéki Kis- és Középvállalkozások Szövetsége (UKKSZ). Nő. Élet. Erő címmel egész Székelyföldre kiterjedő szociológiai kutatást végeznek. A téma izgalmas és nagyon új, a térségben ilyen még nem volt.

KOVÁCSESZTER

Az UKKSZ most kifejezetten azokkal a női vállalkozókkal foglalkozik, akik munkájuk mellett gyermeket is nevelnek, illetve gyermeket várnak. Az anyavállalkozók – a nemzetközi szakirodalomban mompreneurs – a világ egyre több pontján aktívak, hálózatokat és szervezeteket hoznak létre egymás támogatása érdekében, és Erdélyben is hasonló önszerveződés tapasztalható a női vállalkozók körében – közölte Györgyei Szabó Magdolna, a projekt ötletgazdája és vezetője, az UKKSZ ügyvezetője.

A Nő. Élet. Erő projekt részeként eddig 1200 főt kérdeztek meg – fele férfi és fele női vállalkozó – három (Hargita, Kovászna és Maros) megyéből. Továbbá voltak fókuszcsoporthoz tartozó beszélgetések is, szintén férfiakkal és nőkkel egyaránt. „A női vállalkozásokon belül speciális terület az anyavállalkozóké, ezért fontosnak tartottuk ezzel külön is foglalkozni egy online kérdőív formájában” – magyarázta az ötletgazda.

A női vállalkozók zömmel anyák

Az UKKSZ honlapján (ukksz.ro/anyavallalkozok) elérhető kérdőívet egyébként Geambaşu Réka szociológus állította össze, a munkában társa volt Gergely Orsolya szociológus, a Sapientia EMTE Társadalomtudományi Tanszékének oktatója. Orsolya tíz évvel ezelőtt kezdett foglalkozni vállalkozáskutatással, doktori dolgozatát is ebből a témából írta. „A korábbi kutatás egyik következtetése az volt, hogy a vállalkozó nőknek nagy problémájuk és sok lelkiismeret-furdalás forrása, hogy miként tudják összeegyeztetni a családi életet és a gyermeknevelést a vállalkozásvezetéssel. Az akkori kutatásban az anyák statisztikailag felülreprezentáltak voltak, a megkérdezett

nők több mint nyolcvan százaléka anyja is volt. Innen jött az online kérdőíves lekérdés ötlete” – ismertette a kutató, hozzáfűzve, hogy a tapasztalat szerint a gyermekvállalás nemcsak magánéleti, hanem sokszor szakmai változást is hoz a nők életébe, sokan ilyenkor fognak saját vállalkozáshoz.

Kitartás kell

Az anyavállalkozók ékes példája Bíró Jolán, a kükküllőkeményfalvi Jolimex, mustárok és szószoikat gyártó cég alapítója, vezetője, székelyudvarhelyi önkormányzati képviselő. Nem egyszerű összeegyeztetni a gyermeknevelést és a vállalkozást, mondta az üzletasszony, de egyiket sem kell elhagyni a másikért,

A felmérés készítői és a vállalkozó anyák beszéltek a kezdeményezésről

▲ FOTÓ: HAÁZ VINCE

hangsúlyozta. Bátorításul hozzátette, vállalkozói pályafutása alatt soha nem érzett hátrányos megkülönböztetést azért, mert nő. Nem így azonban a közéletben, ahol a férfiak továbbra is „jobban tudják, mi jó a nőknek”.

Szintén anyavállalkozó, és a projekt másik példaképe Puskai Melinda, aki a csíkszeredai Allmycrafts tulajdonosa. Boltjában nemcsak egyedi fafestékeket forgalmaz, de bútorfestő tanfolyamokat is tart, és kézművesvásárok, kiállítások gyakori részvevője. „Néha érzelmi alapú, intuitív döntéseket hozok, de talán ez különbözteti meg a női vállalkozókat a racionális gondolkodású férfiaktól. Úgy érzem, megvan bennünk a női életerő. Ez visz minket előre, akár vállalkozókként is” – magyarázta.

A szórvány krónikása – bemutatták Szucher Ervin kötetét

• Huszonnégy riport és tucatnyi emberi történet az erdélyi magyar szórványsorsból – tömören így foglalható össze Szucher Ervin riportsorozatának Málladozó magyarságtudat címet viselő, és a kolozsvári Világhírnév Kiadó által megjelentetett második kötete, amelyet kedd este mutattak be Marosvásárhelyen a Bernády Házban. A zsúfolásig megtelt terem a Krónika és a Vásárhelyi Hírlap munkatársának népszerűségén túl azt is jelezte, hogy a téma iránt Székelyföldön is nagy az érdeklődés.

Az est házigazdája, Bögözi Attila Marosvásárhelyi újságíró úgy fogalmazott, az erdélyi magyar sajtómunkások között már kevesen vannak, akik Szucher Ervinhez hasonlóan kitarotán járnak a vidéket – elsősorban a szórványt –, hogy hiteles láttelepet mutassanak be egy egyre jobban pusztuló végekről. Mint fogalmazott, egy könyvbemutató célja elsősorban az, hogy meggyőzze az embere-

ket arról, érdemes megvásárolni a kiadott könyvet, Bögözi szerint azonban ezt ne tegye az, aki valamiféle könnyed olvasmányra, szórakoztató lektúrra vágyik, mert a szerző újabb riportkötete nem erről szól, alapjában véve egy nagyon szomorú, ugyanakkor mégis lebilincselő olvasmány. „Szomorú, mint általában a huszadik századi magyar történelmünk” – fogalmazott a könyv méltatója.

Makkay József, az Erdélyi Napló főszerkesztője – aki a könyv előszavát írta – a kötetet és a szerző munkásságát méltató szavaiban elmondta: számára azért is külön öröm kézbe venni a kiadványt, mert a benne szereplő riportokat már olvasta, hiszen azok zöme az elmúlt években megjelent az Erdélyi Napló hetilap hasábjain. „Szucher Ervin irigylésre méltó munkát vállalt, amikor a meggyérült újságírói állománnyal dolgozó mai szerkesztőségi körülmények között rendszeresen útra kerekedik, hogy bejárjon egy-egy vidéket, és írásaival kapcsolatot teremtsen a szórvány és a tömbmagyarság között” – fogalmazott Makkay, aki szerint a sorozat intő jel a gyors erdélyi szórványosodásra, amely már nemcsak észak-erdélyi nagyvárosainkat veszélyeztet, hanem vésszen közeledik a tömbmagyarság által lakott vidékek fele is.

”

Az erdélyi magyar politikusok ne csak beszéljenek a szórványról, hanem tegyenek is érte.

A szerző, Szucher Ervin úgy fogalmazott, könyvének tartalma miatt csak szomorú olvasmány lehet a riportkötet, hiszen az általa meglátogatott legtöbb szórványtelepülés a végelgyengülés, a pusztulás szélén áll, ahonnan csak a csodával határos módon lehetne visszatérés. „A dél-erdélyi Piski magyarság 1910-ben az összlakosság 90 százalékát tette ki – arányaiban több magyar élt ott, mint ma Csíkszeredában – miközben napjainkban, bő száz év múltán tíz százalék alatt vagyunk, és csupa idős ember” – összegezte szórványbeli tapasztalatainak egy fő láttelepét kollégáink.

A szerző szerint a jelenség megállítására összefogás kellene, elsősorban az, hogy az erdélyi magyar politikusok ne csak beszéljenek a szórványról, hanem tegyenek is érte.